

Murvine

2 Zvezna ul. G. Milač Šimon, profesor M. Sobota
 gov: Marijin List s Kalend. Srca Jezušovoga

Leto XVII. št. 31.

Glasilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
 Telefon št. 28.

Izhaja vsako nedelo.

CENA: na skupni naslov 25, na posameznoga pa 30 Din.
 V drugih evropskih državah 75 Din. V Ameriki, Avstraliji
 z Marijinom listom vred 4 dolare.

Cena oglasov: cm² 75 par, med tekstom 1.50 Din., v
 „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do
 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkrat-
 noj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poš-
 tino oglašiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne
 pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črenšovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Dve odlikovanji.

Ob priliki zlatomešniškoga jubi-
 leja prevzvišenoga našega Nadpastera
 sta med drugimi bila odlikovaniva
 tudi č. kanonik, g. Ivan Szlepecz v
 M. Soboti i jürjanski plebanoš g. Jo-
 žef Čarič. G. kanonik je bio imenü-
 vani za konzistorijalnega svetnika, g.
 plebanoš pa za duhovnoga svetnika.
 Obema iz srca častitamo.

Novi ljubljanski pušpek.

Papeška nunciatura v Belgradi
 je ljubljanskomi nadpušpeki dr. A. B.
 Jeglič poslala papovo bulo, s šterov
 se imenüje za naslovnoga nadpušpe-
 ka i se sprejme njegova odpoved na
 ljubljansko pušpekijo. Ravno tak je
 poslala bulo dozdašnjemi pomožnomi
 pušpeki dr. Gregori Rožmani, v šte-
 roj ga imenüje za ljubljanskoga puš-
 peka (ordinarija).

Grozen potres v Italiji.

Južno Italijo je zadela nesreča, kakše
 že duga leta ne pomnijo. V večih pokrajinaj
 je bio strašen potres, ki je vničo cele ves-
 nice i varaše. Pri tom je okoli 3000 jezero
 lüdi zgübil življenje, do 5000 pa jih je ra-
 njenih. Porüšenih je na desetjezere hiš.
 Listi poročajo, da je do milijon lüdi brez
 strehe i živeža. Nesrečnikom je priskočila
 na pomoč vlada i tüdi sv. Oča je poslal
 svojega odposlanca, ki deli narodi podporo.

Oča odnoro i bujo 2 sina.

V Torunji na Polskom se je
 trgovci M. Ewert ponoči zmešalo. V
 zmešanosti je bujo dva svojiva sina,
 ki sta spala, potem pa šče samoga
 sebe.

Pametna sodba,

Nekši pijan zidar je na cesti, ki
 vodi iz Zagreba proti Maksimiri delao
 velko rabuko. Tak je bio močen, da
 so ga komaj štirje policaji premagali.
 Zaprli so ga i prišeo je pred sod.
 Obsodili so ga na eden mesec ostre
 voze i na to, da šest mesecov ne sme
 iti v niedno krčmo. (Tak bi trbelo ob-
 soditi vsakšega pijanca. o. ur.)

Velke poplave v Indiji.

Že več dni so v nešternih krajih
 Indije velikanske poplave. Zbežati je
 moglo do 15 jezer lüdi.

Blagostanje kmetov na Danskom.

Kak blagoslov prinese kmeti moč-
 na *stanovska organizacija*, kaže polo-
 žaj kmetov na Danskom. Severno od
 Nemčije je ta mala državica. Tri i pol
 miliona prebivalcov ma. Skoro sam
 kmet. Kmetijsko je fundament dansko-
 ga gospodarstva.

Dansko kmetijstvo je vzorno!
 Skoro štiri petine zemle je obdelane
 (v Sloveniji komaj polovica.) Večina
 je travnikov; približno edna tretina
 je pola, logov je malo. Zemlja je raz-
 deljena med lüdstvo jako pravično:
 dve tretini je srednjih i menjših po-
 sestnikov, ne celo edna tretina je vek-
 ših kmetov s 15—60 plügi; komaj 2%
 kmetov ma nad 60 plügov. V teh sred-
 njih - i malih - kmetijskih družinaj vlada
 blagostanje. To se vidi že na zvüna:
 dobre ceste, lepo vrejena stanüvanja;
 tüdi pri malih kmetaj najdeš lepo po-
 hištvo i skrbno zbrano knižnico, sred-
 nji kmet ma klavir, zdaj tüdi radio,
 vekši posestnik ma celo mali auto.
 Če pogledamo gospodarstvo, najde-
 mo pri 80% kmetov i kučarov mo-
 derne gnojnične jame; kmetijske ma-
 šine (sejalne, za košnjo, mlatilnice
 itd.) ma skoro polovica posestnikov,
 elektromotore blüzi štrtina; živine ma-
 jo povprečno na vsaki plüg po eno,
 mlečnost krav je povprečno 2.900 kg
 (okoli 2.500 na 1 kravo na leto), pri
 nas je to sploh najvišše i izjema;
 štrtina krav na Danskom da celo blü-
 zi 3 500 kg (3000 l.), ponekod 3 800
 kg, neso redki slučaji nad 4000 kg. i
 celo 6000 kg.

Visiko stopnjo danskoga kme-
 tijstva najjasneje kaže izvoz i uvoz.
 V tom pogledi presega Danska vse
 evropske države, tüdi Nemčijo i An-
 gleško, celo Združene države Severne
 Amerike. L. 1926 je prišlo na Dan-
 skom na vsakoga prebivalca za Din.
 13.637 uvoza i izvoza, trikrat telko
 kak v Nemčiji ali Združ. drž. Sev.
 Amerike.

Ka pa Danska izvažaj? Blüzi
 90% vsega danskoga izvoza tvorijo

kmetijski pridelki: živina, mlečni iz-
 delki i belice. Posebno v izvozi žmo-
 čaja je Danska sploh prva država na
 sveti. Potom svojega sijajnoga za-
 družništva so danski kmetje pridelo-
 vanje i predelüvanje mleka organizi-
 rali tak, da je izvoz žmočaja razdel-
 jen enakomerno na vse mesece v leti.
 Tüdi v izvozi svinjskih produktov se
 je Danska pred 3 leti pospelä na pr-
 vo mesto med vsemi državami sveta.
 Jako se je v zadnjih desetletjih raz-
 širila kokošjereja. Izvoz belic je na-
 raseo tak, da je Danska zavolo toga
 na celom sveti na drugom mestu; tüdi
 belice pošila največ na Angleško
 (79%) i Nemčijo (18%). Kak je iz-
 voz napredüvao po bojni, se vidi iz
 toga: Od l. 1920—1927 se je izvoz
 sirovoga zmočaja i belic podvojo, iz-
 voz mesa potrojo, izvoz preservirano-
 ga mleka i živine početvero, izvoz
 klavnih odpadkov popetero!

Ka pa žito? Šče pred 50 leti ga je
 Danska izvažala. Kda so pa zavolo ameri-
 ške konkurence cene žita spadnole, so se
 razumni danski kmetje od polodelstva, ki se
 ne več splačalo, vrgli na živinorejo, ki jim
 prinaša blagostanje. Žito pa küpüjejo to je:
 uvažajo. Uvažajo pa tüdi umetna gnojila i
 krmila za živinorejo. Uvoz žita i krmil se je
 po bojni v letih 1922—1927 toti skoro po-
 dvojo, uvoz umetnih gnojil pa več kak po-
 trojo; itak dohodki izvoza daleč presegajo
 izdatke za uvoz.

Ali Danska, ki v kmetijstvu telko na-
 prodüje i je med prvimi agrarnimi državami
 sveta, nema ravno najugodnejše lege: zem-
 la je srednje vrste, podnebje nevugodno:
 zima je toti milejša, a duga; leto je kratko
 i zavolo stalnih ostrih vetrov hladnejše. Dan-
 ci pravijo: Mi mamo 8 mesecov zimo i 4
 mesece nikakšega poletja. Prvi mraz se zač-
 ne oktobra i zadnji konča sredi maja. Za-
 volo toga rastlinstvo zaostanjüje.

A nasproti vsemi tomü dosejajo v
 kmetijstvu telko uspehov, da moremo strme-
 ti! Dnes tüdi danski kmet čüti svetovno ag-
 rarno krizo, ki se vsešiom kaže v preci
 nižanoj donosnosti kmetijstva; ali pri opi-
 sanom stanji to krizo ležej zmaga, nego v
 šterojšteč drugoj državi! Ka je pripomoglo
 do toga blagostanja? Visoka stopnja izo-
 brazbe, močna stanovska organizacija (Kmet-
 ske zveze i Kmetijske družbe) ino sijajno
 razvito združništvo jih je pred pol stoletom
 zdignolo iz sirmaštva na to gospodarsko vi-
 šino i jim pomaga da ležej zdržijo tüdi
 žmetne čase!

Kalendar.

august (31 dni) 32. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
4	pond.	Dominik	Dominik
5	tork	Mar. Snežna	Ozvald
6	sreda	Spreobr. Jez.	Sikst
7	četrtek	Kajetan	Donat
8	petek	Cirijak	Cirijak
9	sobota	Roman ☸	Roland
10	nedela	Lovrenc	Lovrenc

Senje: 6. Martjanci, 7. Draškovec (Medj.), 10. Cirkovlani, Racka Kaniža.

Vreme: Spremenljivo. Sredi tedna dež.

Novi vozni red:**Hodoš:**

prihod iz M. S. ob 11¹⁴ i 17⁴⁸ vōri
odhod v M. S. ob 6⁰⁶ i 12⁰⁴ vōri

Murska Sobota:

prihod iz Hodoša ob 7⁴⁵ i 13⁴⁰ vōri
odhod v Hodoš ob 9³⁰ i 16 vōri

prih. iz Ormoža ob 9¹², 15⁴¹, 19³⁵, 20⁴⁰ v.
odh. v Ormož ob 5¹⁶, 9²⁰, 14¹⁰, 18⁵⁸ v.

Ljutomer:

prih. iz G. Radgone 5⁴³, 14¹⁵, 19²³ v.
odh. v G. Radgono 8⁴⁰, 15¹⁰, 20⁰⁴ v.

Ormož:

prih. iz M. S. ob 7⁰², 13¹⁰, 16, 20⁴⁸ v.
odh. v M. S. ob 7²⁸, 13⁵⁵, 16¹⁵, 18⁵⁴ v.

D. Lendava:

prih. iz Čak. ob 5¹⁶, 9⁰⁸, 13⁴⁹, 20³⁸ v.
odh. v Čak. ob 5²⁶, 10¹⁵, 14¹⁶, 21 v.

Čakovec:

prih. iz D. L. ob 6²⁵, 11²⁵, 15¹⁴, 22¹⁰ v.
odh. v D. L. ob 4²³, 8⁰², 12⁵⁵, 19³² v.

Što ma opravke v Maribori, Ljubljani i Zagrebi, naj potuje tak iz Sobote, kak iz Lendave s prvim jutrašnjim vlakom.

Murska Sobota**Realna gimnazija.**

Šolsko leto 1930. 31. se začne dne 11. septembra.

Vpisovanje učencov v I. razred se bo vršilo v pisarni ravnateljstva 11. in 12. septembra od 10. do 12. vūre. Učenci naj prinesejo s sebov šolsko spričevalo o uspešno dovršenom 4. razredi osnovne šole i o dobrom ponašanju ino rojstni list, s šterim dokažejo, da so rojeni 1917., 1918., 1919. ali 1920. leta. Istočasno bo tudi vpisivanje ponavljalcev I. razreda.

Vpisovanje učencov v II. IV. razred bo 13. septembra točno ob 8. vūri v razredaj, v štere spadajo.

Vpisivanje učencov v one višje razrede, ki bodo nadale obstojali, bo

Ka novoga v Belgradi?

Smrt znanoga politika. V ponedlek so pokopali Marka Trifkoviča, bivšega predsednika vlade i narodne skupščine. Pokojnik je bio poslanec radikalne stranke i je igrao v političnom življenju važno vlogo.

Za pozdlgo živinoreje. V kmetijskom ministerstvu se pripravla pravilnik, šteri razpravla od toga, kak bi se v državi pozdig-nola živinoreja. Gledoč na perotninarstvo se posebi določa, da se v vsakom okraji ustanovi perotninarska postaja, v šteroj se bodo gojile najbolše vrste perotnine.

Penezi po 25 par. S 1. avgustom je finančni minister dao v promet drobiž po 25 par.

Svetovna politika.

Čuvari mir. Mednarodna delavna zveza vojnih invalidov i vojnih

13. septembra ob 10. vūri dopoldne Vsakši naj prinese s sebov pričevalo iz prejšnjega leta. Ob vpisi v V. razred učenec ne sme biti starejši od 17 let, ob vpisih v VII. razred pa ne starejši od 19 let.

Učenci, ki so uspešno dovršili I. razred meščanske šole, se sprejmejo v II. razr. gimnazije brez izpita; učenci, ki so uspešno dovršili II. ali III. razr. meščanske šole, se sprejmejo v III. ozir. IV. razr. gimnazije, če napravijo v septembri dopolnilni izpit; učenci IV. razr. meščanske šole s spričevalom končnoga izpita se sprejmejo v V. razr. gimnazije, če napravijo v septembri dopolnilni izpit i nižji tečajni izpit.

Pri vpisi plača vsaki učenec 5 Din za kolek na prijavi i 20 Din v fond za zdravstveno zaščito učencov. Te takse so oproščeni učenci, ki prinesejo k vpisi od pristojne oblasti izdano potrdilo od siromaštva.

Redni pouk se začne 15. septembra 1930.

*

Popravni, razredni i dopolnilni izpiti se bodo vršili od 1. do 10. septembra po razredi, ki bo proti konci meseca avgusta objavljeni na črnoj deski v veži šolskoga poslopja. Prijave za popravni izpit morejo biti kolkovane s 5 Din, i za vsaki predmet s kolkom za 10 Din. Predložiti se morejo najkasneje do 25. avgusta.

Pismeni nižji tečajni izpit se začne 2. septembra, pismeni višji tečajni izpit pa 1. septembra, obakrat ob 8. vūri zajtra. RAVNATELSTVO.

* * *

— **Martinišče.** Samo ešče mesec dni pa se začne novo šolsko leto na gimnazijaj. Zato je že čas misliti na stanivanje i drugo. Rado se dogaja,

vdeležencov je mela v nedelo v Parizi spravišče, šteroga se je vdeležilo okoli 100 odposlancov. Francoski minister Champetier je v svojem govoru naglaso, da bodo vojni invalidi najbolši borilci za mir. Govor je končao z rečmi: „Vojna je norost.“

Boj za slobodo v Egipti. Anglija nema nevole samo v Indiji, kde je Gandi začno revolucijo, da bi dosego slobodo svojega ljudstva, nego se je zgeno tudi Egipet, ki se ravnotak šče osloboditi angleške oblasti i si pridobiti samostojnost. Med vladnimi četami i uporniki se vršijo po vulicaj prave bitke. Na obeh straneh je že na stotine ranjenih i mrtvih. Egipčani se držijo jako močno i je mogoče, da spravijo oblast v svoje roke.

Nemčija se oborožuje. Listi poročajo, da se Nemčija oborožuje, kak da bi se pripravljala za vojsko. Orožje i municijo dobiva iz Rusije. V Moskvi je posebna fabrika za orožje, ki je pod nadzorstvom nemških oficero.

da starišje odlašajo na zadnje dneve, gda je že navadno vse puno. V Martinišče se sprejmejo dijaki za vse razrede. Dijak more biti zdrav i meti lepo spričevalo. Najbolše je vložiti pismeno prošnjo na ravnateljstvo Martinišča v M. Soboti.

— **Seja kuratorija.** V ponedlek večer je meo gimnazijski kuratorij sejo, na šteroj se je razpravlalo od višjih gimnazijskih razredov. Ka bo ž njimi, se šče ne ve gotovo. Te dni bo šla k bani deputacija s prošnjov, da prevzeme višje razrede banovina.

— **Dr. Plečnik v M. Soboti.** Preminoči petek se je stavo v Soboti znameniti slovenski arhitekt dr. Plečnik, ki je napravo načrt za bogojanško cerkev. V cerkvi si je ogledao luster i druge posebnosti.

Slovenska krajina**Izjava g. Kontler Julija.**

Izjava g. Kontler Julija, štero je dao 2 dnes tedna v Novinah, me sili, da par reči spregovorim. Iz te izjave je razvidno, da neki temni ftiči lečejo okoli njega i razširjajo vesti od njega kak da bi on pisao v madjarske liste proti svojoj državi. Vekšo hūdobijo si je teško misliti, kak ta. Človek, ki je posveto vse svoje velikanske zmožnosti samo ednomi cili, ka pomaga v vsakom pogledi ka narod postane zaveden, domoljuben v največšoj meri, ki je v te namen včino telko, ka njemi malo što pride blūzi ne samo v našem kraji, nego daleč v državi, ki je z svojim nesebičnim, socialnočutčim srcom pridobo srca vseh povsed, kde je delūvao, ar ne je noso lūbezni na jeziki, nego jo je kazao v djanji, bi si zaslužo, da dobi če drugo ne, bar mučanje priznanja tudi od svojih nasprotnikov, ne pa te nesram-

ne laži i ogrizavanja. Ne vemo, što je ta črna duša ali što so te črne duše, ki so te vesti razširjavale! Pa bole, da jih nevemo. Trikrat bi se mogli prekrižati prle kak bi mimo teh vupali iti. To so takši izvrški človeče družbe, da spadajo v svet gnilobe. Oster izraz, ali šče preslab. Vekšega ne more najti poštena slovnica. Gnile duše so to, ki razširjajo samo smrad i küžne bolezni. Drugoga orožja nemre meti pošten človek proti vam, kak da z prstom pokaže na vas, i se vas ogne. To smo včinoli tudi mi tü.

PRAVICA.

*

— V nedelo, dne 10. avgusta bo v Lotmerki blagoslovitev gasilskoga doma. Blagoslovijo ga prevzvišeni nadpastir, zlatomešnik g. dr. Andrej Karlin.

— Letošnji kalendarje Srca Jezušovoga bodo jako velki. V takšoj velikosti bodo, kak so negda sombathelski bili. Tudi vnoge lepe reči bodo notri za čtenje, zato priporočamo, naj si ga vsakši poskrbi. Bo notri do 20 kepov. Koštao bo 10 Din, naročniki Novin pa, ki nemajo Marijinoga lista, plačajo za njega samo 5 Din. i teh 5 Din naj pošlejo naprej na upravo Novin v Črenšovce do prvoga oktobra, da bomo zadostno število štampali, ar so lani sfalili. K vsakšemi kalendarji bo pridjani tudi lepi kep, ki je brezplačen. Kalendarji se že štampajo.

— „INKA“ dišeča vinovica odstrani za gotovo i hitro vse bolečine reumatizma, zobobola, glavobola. Pri smicanji, prehladi, bolečinaj želodca pomaga „INKA“. Eden glažek z točnim navodilom košta 12 Din. Dobi se apoteki pri SVETOJ TROJICI v DOLNJOJ LENDAVI.

Zastopstvo Transoceanika, glavne italijanske linije je v D. Lendavi na glavnoj vulci.

30

— Ogen v Črenšovcih. V sredo zajtra je pri Neret Ivani vünvdaro ogen, ki je vničo celo domačijo. Gasilo je vnogo ljudi, na veliko nesrečo pa je sfalüvala voda, tak da ognji neso mogli priti proti. Z domom vred je zgorelo tudi snopje.

— Duhovniška vest. Prestavljeni je iz Beltinec v Gornjo Lendavo g. kaplan Jožef Tivadar. G. Lendava bo tak mela dva kaplana.

— Važno za vse, ki majo terjatev na Vogrskom. Vse terjatve pri pupilarnih i skrbstvenih blagajnaj trbe v najkračšem časi prijaviti na naslov: Konjovič N. delegat kralj. vlade za izvršenje konvencije o pupilarnim kasama v Somboru. Več se zvedi od toga na srezkih načelstvih i pri občinskih županaj.

— Kruplivnik. Šolski upravitel g. Koglot je priredo v šol. drevesnici dne 22. t. mes. strokovni tečaj za ceplenje v oko ali okuliranje. Udeležba bi bila vnogo vekša, če bi se priredo takši tečaj v nedelo, ar je med

tednom dosta dela. Najprle je g. šol. upravitel držao govor na udeležence v šoli od važnosti kmetijstva i od hasnovitosti sadnoga drevja za gospodarstvo. Nato je v drevesnici cepio. Tečaja so se vdeležili tudi šolski upravitelji iz G. Lendave, Vidonec i Küzme. Popoldnevi so se neštérni udeleženci podali v Vadarce i so si ogledali lepo drevesnico g. Žilavec Janoša, ki je dao pojasnilo, kak trbe ravnati z drevesnicov. Zasejanih ma 20 vrst jablani i grúšek.

— S hüte je spadno. Dvanajstletnoga Vohar Alojzija v Dokležovji je zadela precu hüda nesreča. S hüte je metao snopje. Med delom je šteo popravit edno desko, da bi zadelao lüknjo. Pri tom se je poškal i je spadno s hüte. Potro si je pravo nogo.

— Pajasnilo. Na članek „Najvekše prekletstvo“ ki je bio objavljen v Novinaj dne 13. VII. 1930. si dovolim v imeni tovarišov gasilcov pojasniti, da so ne vsemi prokletstvi rávno gasilske veselice krive. Samo gledajte: Jeli so gasilci krivi, da so se pod Lipov na proščenji do krvavoga zbili? Jeli so gasilci krivi, da so potom drugo nedelo v lžakovcih na proščenji klaftarska polena lüčali kak od toga Novine pišejo? Jeli so gasilci krivi da bo drugo nedelo palik muzika i mogoče bitje, gde ni eden gasilec nede polek? drugi so vsi nedužni? Pri rokaj mi je odlok Kr. banske uprave v Ljubljani št. 14780. z dne 13. marca 1930, ki pravi od pobijanje pijančüvanja: Dovoljenje za podalšanje policijske vüre za posamezne prilike v misli § 2. razglasa bivših velikih županov ljubljanske in mariborske oblasti Ur. list 170/47. se bode v bodoče izdajalo istinsko samo za izjemne prilike. Od toga so vodstva gasilnih družtev obveščena i se tudi toga držijo. Mi sami bi prosili, naj nam što pokaže drugi vir dohodkov za nabavo gasilskih potrebščin, štere so v Slovenskoj krajini jako potrebne zavolo naših s slamov pokritih hišic. Mi zagotovimo, da bodo potem gasilske veselice jako, jako redke. Žalostno je, da so si gasilci gasilske potrebšchine štere ne nücajo za sebe, nego za bližnjega ob ustanovitvi družstva mogli ravno iz čistoga donosa veselice spravlati. Ne sme

se tudi pozabiti, da je gasilnih družtev največ, zato je bilo včasih tudi gasilskih veselice največ. Na zadnje si dovolim prositi vso javnost, da v bodoče gasilstvo bole podpera.

SMEJ ŠTEFAN, podnačelnik gas. župe.
— Živinska razstava se vrši v Zagrebi due 13. i 14. septembra. Obsegala bo okoli 600 govedi, 100 konjov, 200 svinj i nekaj sto inozemske plemenske živine. Istočasno bo tudi senje za plemensko živino. Ar bo razstava prav zanimiva i poučna, se name-rava prirediti sküpen dvodnevni izlet v Zagreb, Živinorejci iz srezov Murska Sobota i Dolnja Lendava, ki se želežo vdeležiti, naj se prijavijo pri sreskom kmetijskom referenti.

ZA NEDELO.

Po risálaj osma.

Evang. sv. Lukáč vu 16. táli.

Vu onom vremeni pravo je Jesuš vüčenikom svojim priliko eto: Bio je nekši bogat človek, ki je meo špána i té je bio obtoženi njemi, kak da bi razsipávo blágo njegovo. I zvao ga je i pravo je njemi: ka to čüjem od tebe? daj račun od španije tvoje; ár že ne bodeš več mogeo španivati. Velo je pa špán sam vu sebi: ka bom činio, da gospod moj vkraj jemlé od méne španijo? kopati ne morem, kodivati me je sram. Znam ka včinim; da, gda bom vün vrženi z-španije, vzemejo me vu hiže svoje. Prizvavši záto vse dužnike gospoda svoje-ga, velo je prvomi: kelko si dužen gospodi mojemi? on je pa pravo: sto tün olja. I veli njemi: vzemi tvoj dužni list: i doli sedi hitro i piši pétidesét. Potom veli drugomi: ti pa keliko si dužen? on je pa pravo: sto keblov pšenice. Veli njemi: vzemi tvoj list i piši osemdesét. I pohválo je gospod krivice špána; ka je spametno včino; ár so sinovje etoga sveta spametnejši od sinov vu svojem národu. I jas velim vam: včinte si priátele z nepravíchnoga mammona; da, gda pomenkate, primejo vás vu vekivečna prebiválíšča.

Krvave roke . . .

(Iz knige: Fantič, le gor vstan!)

Obračam se do vas vseh, slovenski dečki! Postojte malo i pogledajte svojo mladost! Ali je prava! Ali je lepa? Ali je bote veseli v starosti, na smrtnoj posteli, v večnosti? . . . Ali pa se je bote kesali i zdihtavali: „O če bi mogeo šče ednok živeti, če bi mogeo še ednok mladi biti, zdaj bi šteo inači živeti!“

Dečki slovenski — če vas pogledam vse vsküp v dujoj vrsti, ka vas je živelo i hodilo po slovenskoj zemli v prvejših i zdašnjih časih — dečki, vaša preteklost je krvava . . . Ali ne vidite, vaše roke so okrvavlene . . . Ne vseh, pač pa neštérnih, prevnogih . . . Glejte jih — nož i količ majo v rokaj — ka to pomeni? . . . Ali idete s tem orožjom na vojsko? ! Ne, nad lastne tovariše idete, da mahate po njih i jih pobijate! Nesrečneži! Ka pa mislite? ! Ali to

trbe? Zakaj te vojske med vami? Zakaj poboji, klanje, krv, smrt? . . .

In ne konca tem bitkam! Vse predge, vse šole, vsa družstva, vsa izobrazba, vse vküp nikaj ne pomaga. Poboji se vrstijo vedno dale, drug za drugim. Pitam še ednok: Dečki, ka pa mislite? Ali še ne bo konec teh morij? . . . Glejte jih, tam ležijo — žrtve mladostne norosti i divjosti! . . . Glejte jih, glejte . . . na stotine jih je, na jezere v pijanosti bujtih, ali zaklanih . . . Strtih živlenj, končanih mladosti, vničenih, kruto poteptanih vü-pov . . . Jaj, jaj! Ali ne čüjete krika jokajočih mater, ki so na tak nesrečen način zgübile svoje sine? I vas same vklepajo v verige, gonijo pred sodbo, zapirajo v voze, kde delate žaslüženo pokoro, premišlüjete svoje grehe, obžalüjete svoja hüdodelstva.

Dečki slovenski, obrišite si svoje roke, mujte si jih! Odložite za vsigdar vsako morilno orožje! Vstanite iz toga žalostnoga živlenja, teh sramotnih razvad!

Razgled po domovini.

— **Proslava püšpekove zlate meše.** Maribor je ob priliki zlatomešniškoga jubileja prevzvišenoga nadpastirja pokazao, kak spoštüje i lübi svojega cerkvenoga Očo. V soboto večer je slavenci priredo podoknico. V okolici varaša so goreli kresi. V nedelo so se zbrale v cerkvi i okoli nje vnoge jezere vernikov. Vsi so želeli videti zlatomešnika. Pri zlatoj meši so bili tüdi: ban D. Serbec, pet püšpekov, predstavniki vojaških, političnih i varaških oblasti, kanoniki, dekani, zastopniki družtev z zastavami itd. Prevzvišeni je od vseh strani dobo vnogo častitk, celo od sv. oče Pija XI. Mi njemi tüdi pri toj priliki želemo, naj še dolgo vodi lavantinsko püšpekijo v zdravji i zadovolstvi.

— **Razkrižje.** Dne 10. avgusta bo pri nas proščenje na čast sv. Lovrenci. Po velkoj meši bo blagoslavljanje nove križne poti i prošecija na dom darovalca. Križna pot je iz Milana.

— **Vinarska šola v Maribori.** Šolsko leto se začne 15. septembra. Za sprejem se more vložiti prošnja (kolek 25 Din.), šteroj trbe priložiti: krstni list, domovnico, zadnje š. spričevalo i dvojno izjavo staršev. Plača se mesečno za hrano i stan 150 Din. Več se zvedi pri ravnateljstvu.

— **Spravišče slovanskih kat. dijakov.** Preminoči teden se je v Ljubljani vršilo spravišče krščanskoga slovanskoga dijaštva. Nastopilo je vnogo znamenitih govornikov, med drugimi tüdi ljubljanski nadpüšpek dr. Jeglič i minister dr. Korošec. Na spravišči so bili zvün Slovincov zastopniki Čehov, Hrvatov, Polakov, Rusov, Slovakov i Ukrajincov.

— **Toča v Slovenskih goricaj.** Kak lepe so bile gorice prle, tak žalostno je zdaj v njih. Toča jih je oklestila i to tak močno, da je več kak polovica grozdja vničena. Trpeli so najbole kraji pri Ljutomeri, Sv. Miklavži, Svetinjah. Močno je pobila toča tüdi štrigovske i gibinske gorice.

Pošta upravništva.

Štiblar Peter, Bersdorf. 10 mark sprejeli. Naročnina znača do 1. novembra 34 Din. To smo si zadržali, ovo pa dali vašoj ženi. **Nemec Anton i Grah Janoš, Palbersdorf.** 30 Din. sprejeli. Dajte nam na znanje, do šterimao naj vama pošilamo dvoje Novine. **Franc Boltizar, Verville.** 40 Din sprejeli. Novine, M. List z kalendarom dobite do novoga leta. **Žibrik Ivan, Woldregarten.** Din. 20. sprejeli. **Riehl Jožef, pleb. V. Dolenci.** Slaviček Julije Novine so prišle nazaj iz Francije s tem novejšim naslovom. Prosimo točnoga. **Sukič Franc, Radovci.** Ednomi Fujsi hodijo Novine v Francijo, štere je naročo g. Kerec. Tisti je Jožef. Vi ste naročili

Gumilari i njemi pošilamo. Za Fujs Jožefa pa zdaj oprvim dobimo od vas dopisnico. Naznanite nam njegov naslov i te njemi pošlemo Novine. Vas pa prosimo, da se doma poskrbite pri njegovih za plačilo naročnine. **Bokan Anton Sv. Jürj.** Takše reči se morejo na vredništvo pošilati i ne na upravo. **Gaber Franc, Srdica.** Ki šče iti na euharistični kongres v Zagreb, naj piše po legitimacile na naslov: Pripravni odbor za Euhar. kongres, Zagreb, Kaptol. Penezi se morejo naprej poslati, i to za vsako legitimacijo 10 Din. **Žilavec Franc, Paulshof.** Novine redno pošilamo. Ne vemo, kde bi se mogle zatepsti nešterne številke. Smo je nadomestili. **Horvath Janoš, Schneidersdorf.** Juna 2. dobili 40 Din, tiskovino poslali, da si morete naročiti kalendar. **Ciffer Jožef, Martjanci.** Dokeč ne preteče naročnina, ne pošilamo čekov. **Gaber Franc, Srdica.** Rudolf Vrečić je na lansko leto dužen za celo partijo 32 Din 50 para. Hodilo je 5 komadov. Letos njemi hodijo od prvoga aprila, plača na mesec 6 Din 50 par. **Zelesen Franc, Gornja Lendava.** Do prvoga oktobra mate vse plačano. Ček ste dobili, ar nemate Marijinoga lista, ka bi si lahko naročili kalendar, šteroga dobite za polovično ceno, t. j. za 5 Din. **Rosič Janoš, Pertoča.** Novine so popunoma plačane. Marijin list je naročen, hodi redno i neste ga poslali nazaj. Za njega je poslan ček. **Forjan Andraš, Lipovci.** Drage vole.

Pošta uredništva.

N. V. Tešanovci. Ne mogoče objaviti, ar je tožljivo. **Žalik M. Polana.** Za poslano najlepša hvala. Edno pride v božično številko, drugo pa mogoče v kalendar.

AGRARNE ZADEVE

Vsi, ki se ščete naseliti v Slovenskoj krajini, podpišite se na edno polo papira v vsakoj občini i pošlite zadrugi.

Ki so naročili slatino, naj pride po njo vsaki den predpoldnom od 8 do 9. vüre i popoldnevi od 2 do 3. V nedelo i svetek se ne sprejmejo.

Za kühnjo.

Zeljate presne pogače. Friško zelje se zreže na rezance. To se sprži na masti, se osoli i opopra. Kda se zelje malo ohladi, se namaže na testo, štero se more razvaiati čisto na tenko (za presne pogače). Pogače so šče bole dobre, če se po zelji pоторijo ocvirki. Na sto se morejo dati tople.

Ocvrte tikvi. Olüpana tikev se razreže na prst debele kolobare. Te trbe osoliti i jih püstiti, da malo počivajo. Potem se povalajo v meli, v raztučenom jajci i drobtinaj, nato pa se v masti na obeh stranej lepo ocvrejo.

Za smeh.

Gor so plačali. Nekši gospod povabi prijatele na obed. Kda se zberejo, jih pita, kak ščejo piti: po živinsko ali po človeško. Prijateli, ki so prinesli süha grla sebov, reko, da želejo piti po kravje. — „Dobro, lübi moji,“ pravi gospod, „žela se vam spuni!“ — Gospod zapove prinesiti vsakomi pol litra vina. Kda to spiyejo, ne püsti gospod napuniti steklenic. Kda prijateli že nekaj časa čakajo vino, reče eden: „No, gospod, se smo sklenili, da ščemo piti po kravjem!“ — „Istina je, dragi prijateli,“ odgovori gospod, „i toga sklepa se tüdi držim! Dao sem vsakomi pol litra vina i to je za žejo zadosta. Več kak za žejo krava nikdar ne pije!“

Sodnik: „Ali je istina, da ste pravili, da moj tüvariš, sodnik Čuk ne razmi več kak vaš maček?“ Obtoženec: To ne sam pravo. Pravo sem to, da moj čarni maček več razmi nego sodnik Čuk i pri toj trditvi ostanem. Ar ka se tiče miši, v tom se gospod Čuk gotovo nemre meriti z mojim mačkom.

Katehet: „Kakši postane človek, ki se skrbi samo za telovni blagor, za düšo pa ne?“ — Učenec: „Takši človek postane debeli!“

Šnops ne sme biti pri hiši. Mož, ki opazi glaž, v šterom je bilo žganje prazen, pravi: „Što je izpio žganje?“ — Žena: „Jaz sem ga, ar ne trpim toga vražjega šnopsa pri hiši...“

Vsled smrtnoga slučaja se oda:

pohištvo za dve sobi, pohištvo za kühnjo, postelnina, uredba za trgovino z blagom vred. Hiša se da zarendi ali se tüdi oda. Več se zvedi pri PREIS ADOLFI M. Sobota, Cerkvena vulica 13.

Dvejezero litrov

dobre jabučnice ma k odaji NOVAK TOMAŽ, Grabovnik p. Štrigova, Medjimurje. Ki šče küpiti, naj se javi pri njem, cene so nizke.

Ženitev.

Vdovec brez dece, s 16 plügi verstva i zidanov hišov želi spoznati vrlo dovico ali deklino od 20 do 30 let iz bolše hiše, štero bi vzeo za ženo. Štera je pripravljena iti k njemu za ženo, naj piše pod naslovom „Ženitev“ v PREKMURSKO TISKARNO v M. Soboti.

Za naše male.

Kalman Kolar:

Pred nebeskimi vrati.

Ednok so mrli trije moški. Prvi je bio paroven šterc, drugi krivičen grof, tretji pa pravičen kmet.

Vsi trije so mogli pred nebeskoga Sodnika.

Prvi ide šterc. Hodi i hodi pa pride pred nebeska vrata. Mislo je, da ga bodo tudi tu prav lepo notri pustili, kak pri ludeh, zato je sklonkao i čakao, da njemu odprejo vrata. Na pragi se prikaže sveti Peter i ga pita: „Ka želeš?“ „Ve vidiš“, pravi šterc, „prišeo sam, da me puštiš v nebesa!“

„Liki, ali si se mujo prijateo?“ ga pita sveti Peter.

„Gde? Nesam se!“ odvrne šterc.

„Tak zamazani i nemujti nemreš priti pred Boga! Zato idi ta doli k študenti ino se najprle muj, pa te pridi!“ njemu naroči sv. Peter i zapre nebeska vrata.

Šterc odide k študenti, samo nikak nemre do vode, ar je ves študenec okoli i okoli obloženi s celov

gorov kodiških torb. Proba priti k študenti od te strani, proba od druge — liki vse zaman! Nemre blüzi pa nemre... Ka naj napravi? Druge pomoči nega, kak da se vrne nazaj pred nebeska vrata.

Sklonka. Sveti Peter pride ino ga pita: „No, ali si se mujo?“ „Nesam“ odvrne šterc, kak bi se mogeo muji, či je pa okoli študenta cela gora nametanih kodiških torb, štere ne pušijo človeka blüzi k vodi!

Na to pa pravi sveti Peter: „Zdaj vidiš, dragi, da nesi za nebesa, ar te obtüžujejo grehi, štere si napravo v življenji. One torbe, štere si vido so torbe onih sirmakov, ki so bili vekši reveži kak ti, pa si jim odvrno miloščino, ki bi jo dobili od plemenitih ljudi, či nebi vsega pograbo ti sam, ki si že meo zadosta!“

„Toda, sveti Peter, ve vidiš, da sam sirmak“, začne prositi šterc.

„Či si siromak ali bogatec, je vse edno. Bi zato lahko napravo kaj dobroga ino bi se čuvao hüdogal“ odvrne sveti Peter in zapre vrata. Šterc pa more čisto zdvojeni dale..

(Dale.)

VGANKE.

Predzadnja številka. Vseh vganek ne nihče prav rešo.

Zadnja številka. Rešitev:

1. Dobro orodje delo prikrajša.
2. Zgubleni čas.
3. Več psov je zajčja smrt.
4. Kravji pastir.
5. Šeststo. 6. Brez dela ni jela.

Imena rešilcev objavimo v prišestnoj številki.

Nove vganke:

1. Anka Lakotič Kakše vere je?
2. 5 er 100 ka + = či.

Kakši stavek je to?

(Obe poslala Celec Irma M. Sobota.)

3.

v				
s				
a	a	r		
z	k	o	n	i
s	t	e		
v				
e				
s	e	i	t	e

Slovenski

pregovor.

(Poslao Št. Vogrin Rakičan.)

4. Svetim tü, kažem tam, a jaj če pridem k vam. Ka je to?

(Poslao I. Gider, Vančavas.)

5. I. Puž Nekad F. Koš N. K. Ka so tej lüdje?

Poslao I. Litrop V. Polana

Za nagrado se dobila knigi: V borbi za Jugoslavijo i Odpoved nesrečne žene.

Gospodarstvo

Za povzdigo kmetijstva v gornjem Prekmurju. V nedelo dne 13. julija se je vršila druga redna seja ožjega kmetijskega odbora za srez Murska Sobota, ki se je prek dve vüri pečala s povzdigov kmetijstva v gornjem Prekmurju. V smislu zakonitih določil se namerava ustanoviti sresko vzorno posestvo, štero de vzgajalo potrebne merjaščke, kokote, gojilo razna semena, izvršilo poizkuse, vzgajalo sadna drevesca, da ne bode mo več v telki meri odvisni od importa iz drugih srezov. V kratkom se bode nakupilo nekaj prvovrstnih plemenskih merjaščekov i razdelilo med prošnike. Premovanja konjov, ki se vrši dne 9. avgusta t. l. v Beltincih, se vdeleži predsednik i de tam razdelo dve nagradi srezkoga kmetijskega odbora po 500 Din. Najstarejšemi rodovniškomi odseki v Puconcih, ki priredi 30. avgusta prvo svojo razstavo plemenske živine, se odobri prispevek 3.000 Din; tudi te prireditve se vdeleži odbor po svojem predsedniki. V jesen se bode nakupilo i razdelilo vekše število prvoklasnih kokotov štajarske pasme. Ravnotak se bo v jesen razdelila semenska pšenica Beltinci št. 277 in sadna drevesca i razsadnika Rakičan; za oboje je zaproseno za večje

banovinsko podporo, pa tudi srezki kmetijski odbor bo po svojih močeh prispeval. Za absolvente zimskoga kmetijskega tečaja Strukovci se priredi začetka avgusta dvodnevna poučna ekskurzija. Nadale se sklone podvzeti vse potrebne korake, da se zniža zemliški davek, šteri je v Prekmurji vnogo višji kak v sosednih štajerskih krajih.

Sol za živino. Kak človek tudi živina nūca sol. Dobila naj bi jo vsaki den i to: goveja živina dnevno do 30 gramov, konji 10 do 15 gramov, ravno tak tudi svinje.

Vaš prvi pogled

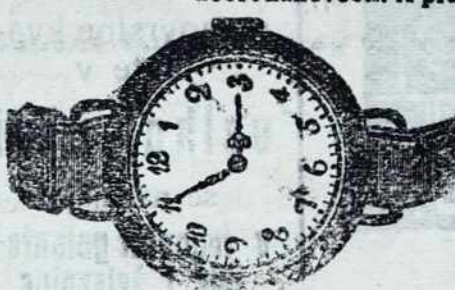
pri kupovanji vöre naj bode posvečen zaščitnoj znamki. Staroznane znamke

„IKO“, „OMIKO“ i „AXO“ iz švicarske tovarne vör tvrdke H. Suttner Vam nudijo jamstvo, da kupujete solidno odporno vöro. Vöro za celo življenje! Ar se vporabla samo izbrani materijal velike finese i trajnosti.

Že **44** Din dobite pravo švicarsko Anker-Remontoir žepno vöro št. 120 i samo **58** Din stane prava švicarska Remontoir-Roskopf vöra št. 121. s la strojom, s svetčim se radium-številkami i kazalci.

Že za **98** Din dobite zapestno vöro št. 3720 s kožnatim remenom, dobrim strojom i dobre kakovosti. A prava poniklana

Anker-büdlilka št. 125 stane samo **49** Din. Vsaka Suttnerova

vöra je točno pregledana, zapira se proti prahi sigurno i pošila se jo po

povzetji, z več letnim jamstvom. Rizike nega, ar to ka se ne dopadne, se vöodmini, ali pa se po vrne penez.

Tudi Vi dobite brezplačno

ново veliko ilustrirano domačo knigo ženskih i moških vör, lančekov, prstanov, vühanov, okrasnih predmetov pa zlatih srebrnih darov itd., če jo zahtevate. Pišite še dnes svetovnoj razpošilalnoj tvrdki:

H. Suttner, Ljubjana št. 945.

Gostilno da v najem

občina RENKOVCI dne 17. avgusta 1930 popoldnevi ob 3 vüri za dobo 3 let. Natančnejša pojasnila pri občinskem uradi v Renkovcih — Odbor. 2

Zastopstvo real. pisarne A. Bačič v Dolnji Lendavi Glavna ulica 18. **od:** paromlin z enonadstropno villo 500.000 Din. vinograd 2 orala s hišo 50.000 Din. hišo za trgovino na glavnoj ulici v Dolnji Lendavi 90.000 Din.

gostilno in trgovino Varaždini 270.000 Din. vinograd i posestvo v Medjimurji 13 oralov vinograda in 13 oralov staroga gozda in travnika. Krasno stanovanje, lepa pivnica gospodarsko poslopje, cisterne itd. 500 hl. lagvov, 3 preše s celim mrtvim inventarom. Vino je na daleč kraje poznato eno najbolše. Auto pot do vinograda. 430.000 Din.

JEDINI SLOVENSKI ZAVOD BREZ TÜJEGA KAPITALA JE VZAJEMNA ZAVAROVALNICA v LJUBLJANI, Dunajska cesta 17.

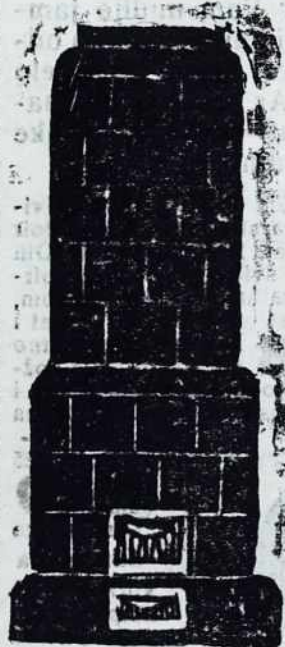
Sprejema v zavarüvanje:

1. Proti ognji: a) za raznovrstne izdelane stavbe kak tudi stavbe med časom zidanja, b) vse gibajoče blago, pohištvo, zvone i spodobno; c) polske pridelke, zrnje i krmo.
2. Zvone glaže proti razpoki i prelomi.
3. Sprejema v živlenskom oddelki zavarüvanje na doživetje i smrt, dečinski herb, dale penzijska i ljudska zavarüvanja v vseh spremembaj.

Zastopniki v vseh mestih i faraj. Glavno zastopstvo za Slovensko Krajino pri upravi NOVIN v CRENSOVCIH, štera potom svojih širitelov i drugih pomočnikov, šterih imena bomo objavili, ide vsem na roko. Javite se pri njoj i dobite vsa pojasnila brezplačno!

Prva stalna

**najvekša i
najfalejša**

zaloga z

zidanimi pečmi

i ploščami

za štedilnike

**(Kachel für
Scharherd)**

raznovrstne kva-
litete v

velkoj izbiri

se nahajajo

**v trgovini galante-
rije i železnine**

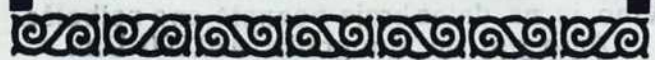
GUSTAV DITTRICH-a
v MURSKOJ SOBOTI.

GORNJE-LEDAVSKE GOSTILNE I PEKARIJA.

Veleposestvo v GORNJOJ LEDAVI
oda pod ugodnimi pogoji na
ratno odplačilo svojivi dve pr-
vovrstnivi gostilni i pekarijo s
hišami, ali pa se dajo iste tudi
v zakup. V gostilne se sprime
eventuelno tudi natakár z ose-
nov pravicov (csapláros) Poizve
se pri upraviteli veleposestva
gospodi 2

HARTNER v M. Soboti.

SPREJMEMO VEČ DEKLIC

štere bi se rade navčile dobro
kühati. Plačajo za to samo 150
Din mesečno. Hrana i stanüva-
nje v hiši. Pisati je na:

J. C. gostilna pri „Majarončku“
LJUBLJANA,
Stara pot št. 1. 1

HALO! HALO!
Najbolše mašinsko remenje od
vsake širine iz najboljših čeških
fabrik. Vsaki falat je fabriško
garanterani. — Kak tudi vsake-
fele ledra i šujsterskih potrebčin
se dobi edino po najnižjih cenaj
v trgovini

CÖR ANA

trg. z ledrom i čevlarskimi po-
trebčinami

MURSKA SOBOTA

Aleksandrova 2. 5

Poštanske košare

za grozdje i ostalo
sadje se dobijo jako
fal v vsakoj vnožini pri

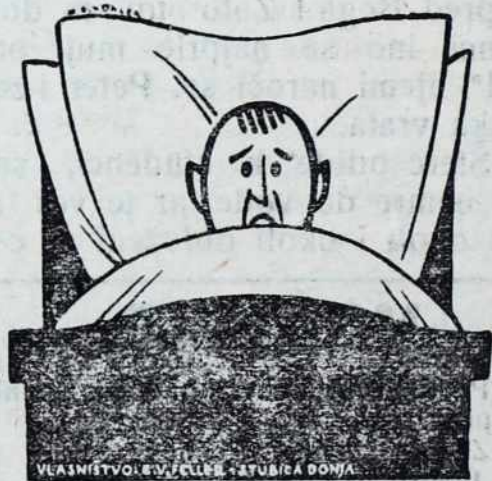
**„KOŠARAČKA
INDUSTRIJA D. D.“**

VARAŽDIN

MEDJUMURSKA CESTA 6. 1

Krčmari, vinski küpci!

Okoli 60 hektolitrov dobrega pristnoga vina
(letnik 1927., 1928. i 1929.) oda po jako
ugodnoj ceni ANTON GOLENKO, Sv. Miklavž
pri Ormoži. 1

Zavozo ga je

ar se ne znao v pravom časi varvati.
Zato zdaj leži . . .

Če se želite ob pravom časi var-
vati prehlajenja, gripe, bolečin v ši-
njeki, kašla, hripavosti i slinavosti —
te morate vedno grgrati s Fellerovim
prijetno dišečim Elsafluidom! „Elsa-
fluid“ z zakonom zavarüvan! Skoz
33 let služi to dobro narodno sred-
stvo i kosmetikum za ispiranje oči i
vüh. Odznotraj pri krčih, želodčnih
bolečinah i napnjenosti — taki neke-
liko kaplic na cukri!

To pomaga

V lekarnaj i vseh spodobnih trgovinaj: po-
izkusne stekleničice 6 Din., dvojne stekle-
nice 9 Din., specijalne steklenice 26 Din.

Po pošti najmenje 1 zavoj z 9 poizkus-
uimi, ali 6 dvojnimi, ali 6 specijalnima ste-
klenicama stane 62 Din. Pet takših zavojov
že s poštninov i zavojom samo 210 Din.
Naročila na naslov:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
Stubica Donja, Centrala 146.

Če pa potrebujete dobro odvajalno
sredstvo, ki krepí želodec, te zahte-
vajte Fellerove Elsa kruglice, 6 škat-
lic 12 Din.

ŠTEFAN LAZAR:

KRALJICA ESTERA.

Povest po zgodbi iz Sv. pisma.

— Ni revna, komur so bogovi dali toliko lepote ko tebi. Še nikdar nisem videl tako lepe roke kakor je tvoja!

Deseta je bila Medijka. Na rdečem obrazu se je svetlikala rosnata mladost. Telo je imela mišičasto in ravno ko palmino deblo. Oči so bile krotke, sanjave. In Kserkses je videl v njenih očeh pravljico, rajsko pravljico o ljubezni.

O, kako krasna si!

Smejala se je.

— Lepa Nandana, kdo ti je bil oče?

— Vojaški poveljnik Sogdianos.

— Ali še živi?

— V slavnih bojih je padel, ko se je ob strani kralja Darija boril zoper Indijo . . .

Kserkses je vzel z vratu indijsko diamantno verižico in jo je obesil dekletu na vrat.

V spomin na očeta!

Obrnil se je k enajsti deklici, ki je bila pripeljana k tekmi lepotic iz Kavkaza. Divja je bila. Krasna. Rjava polt se je bliščala ko bron. Iz okroglih oči so ji švigale strele, smehljaj je bil ko mavrica . . . Perzijsko je znala komaj nekaj besed.

— To dekle je tako, ko da se je rodilo iz združitve solnčne svetlobe in močne teme! — je dejal Kserkses skoraj ves omamljen. — Hej, Kavkaz!

Sama kri, življenje, hrepenenje, lepota in divja poezija je bilo dekle. Kserkses jo je dolgo časa gledal, razmišljal je in se obotavljal. Spremstvo je molčalo ko smrt. Bigtan je ves obledel mežikal, a sedaj se je oddahnil, ker se je Kserkses zopet ozrl na Parizatis.

— Kaj je tvoj oče v Kavkazu?

— Načelnik plemena.

— Ali so ob vznožju hribov lepi mladeniči?

— So . . .

Kserkses se je obrnil k dvanajsti in je od začudenja tiho zaklical:

— Hčerka neba!

Estera je padla na kolena.

Vstani!

Gospodar sveta je obledel. Več minut jo je gledal. Ni vprašal, kdo je. Le za ime. In Esteri se je dozdevalo, da ji od plamtečega pogleda temnih orlovskih oči celo duša umira.

Kserkses je vzdihnil, se obrnil, šel nazaj na sredo dvorane in se je še enkrat ozrl po dvanajstorici tresočih se deklet. Sedaj izbere! In ona bo kraljica, kateri se vsede na zofo . . . !

Šel je k Parizatis.

— Kaj ne, v dvoru ostaneš?

Dekletove oči so se svetlikale ko ogenj.

— O, milostljivi kralj.

Nehote se je odtegnila, da bi se Kserkses vsedel na zofo.

— Gotovo se še srečava! — je dejal kralj; z milostnim priklonom jo je pozdravil in se je začel razgovarjati z babilonsko zlatolasko.

Bigtan je obledel. Parizatis je mislila, da so Kserksovo preziranje le hude sanje, ki so jih poslale duši deve, hudobni duhovi teme.

Kralj se je že z Armejko šalil in ji je ljubko božal brado.

— Take oči imaš ko biser v tem prstanu — je dejal s smehom. — V spomin ti ga dam!

S prsta je potegnil prstan, ki je imel vrednost kake male države, dal ga ji je, se priklonil in stopil k Omfali. Omfale ni mogla govoriti, le solze so ji tekale.

— No, Tiana?

Rdečelaska je sekala s trepalnicami ko metulj s peruti. Proseče je gledala gospodarja sveta, da naj ne gre dalje . . .

Nekaj ljubkih besed in kralj je govoril že v Hontsen iz okolice Delte.

Pozdravljam Akemenesa!

Zaostala je tudi zelenooka Mathred, a kmalu je bila potolažena, ker ji je kralj daroval tako zapestnico, da bi za njeno ceno lahko kupila četrtno Ponta.

Kserkses je prišel do Atharte, plave cvetlice.

— Biser Cipra, kaj naj ti dam?

Obrnil se je k zakladničarju:

— Potem jo pelji v zakladnico, da si izbere!

Potem se je kratko naslajal v tisočbarvnih očeh Atasse, s tem se je obrnil k medijski Mandani, kateri je dal v spomin diamantno verižico.

— Z bogom, ljuba moja.

Pred kavkaškim dekletom je dvakrat obstal.

— Ti ne ostaneš tukaj?

Ne.

Vladarji so se ustrašili. Kdo reče Kserksu: ne, mora umreti! A Kserkses ni zameril tega. Smehljaje je dejal zakladničarju, da naj da dekletu za doto mnogo zlata.

— Dvanajsta! — so zadaj šepetali.

Kralj je prišel do Estere.

— In kaj naj dam tebi, ti krotko, ljubko dekle?

Estera se je tresla.

— Kajti slišal sem o tebi mnogo lepega. Imam ljubkega norca, ta te je nekako zagledal skozi okno in je pel o tvoji lepoti tisoč hval. Hej, Artembares?

— Evo me — je skočil naprej norec. — Prijatelj, kaj mi poveš?

— To, da ti nisi norec!

Prejel je deklico za roko in se je mehko ter zaljubljeno nagnil k njej.

— Povej, kaj naj ti dam, nebeška lepotica? Ali zlato? Ali diamante? Ali državo?

Norec je vsekkel vmes:

— Srce!

Nastal je tih smeh. Tudi Kserkses sam se je smehljajal. Potem pa se je počasi, s solznimi očmi vsedel na škrlatasto zofo.

— Svoje srce . . .

Klic je zagrmel, ki je pretresel stene:

— Estera!

Gospodje so se priklonili.

— Kraljica!

Zunaj so zadonele trombe.

— Živela kraljica!

Parizatis je obledela in omahnila v Bigtanove roke.

XIX.

Stene imajo ušesa.

— Sramota je strašna, vsa Perzija se nam smeje. Parizatis je med življenjem in smrtjo, več dni leži v nezavesti in telo ji pretresa grozna mrzlica. Četudi se zdrami iz nezavesti, bo to še hujše, ker jo pretrese tak jok, da se zopet onesvesti. Ponižanja ne bo mogla preboleti. Kserkses jo je uničil. (Dalje.)

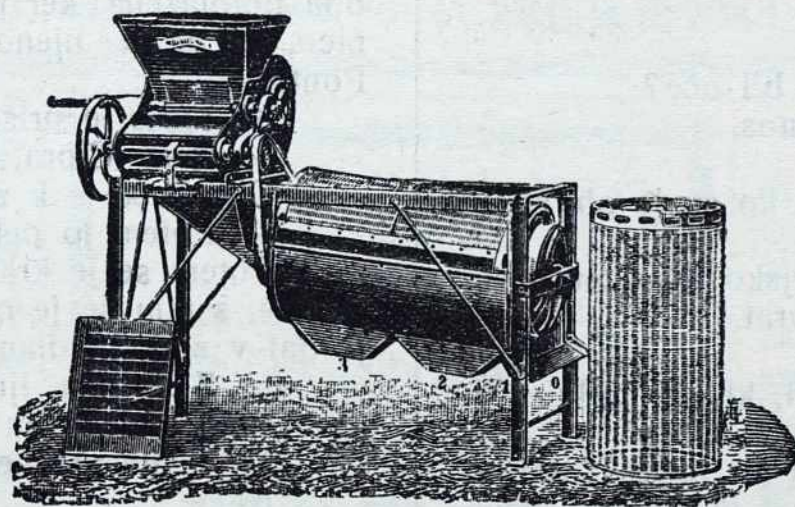
POLODELSKI MAŠINI KAK :

MAŠINI ZA SEJANJE, — TRIJERJI, — TRIJERJI TUDI TAKŠI, KI SILJE NA 4 TALE
RAZTALAJO, — SLAMOREZNICE I REPOREZNICE, — PREŠE I MLINI ZA GROZDJE

so prišli dva vagona i se lahko ogledajo hrez obveze na kúp i vsaki den pri

ČEH & GÁSPÁR v MURSKOJ SOBOTI.

Vsi mašini se do-
bijo na rate na eno
ali dve leti, takisto
se dobijo mlatilni
mašini, motori itd.
ali pa inači pod
jako ugodnimi
pogoji.

adale se dobi tudi tam :

Vse vrste umetnoga gno-
ja to je Tomažova žlindra,
Superfosfat, kalijova sol,
apne dušik, Nitrofoskal,
Čilski soliter itd. po naj-
nižjih pri vekšem odjemi
po originalnih fabričnih
cenaj.

ČEH & GÁSPÁR

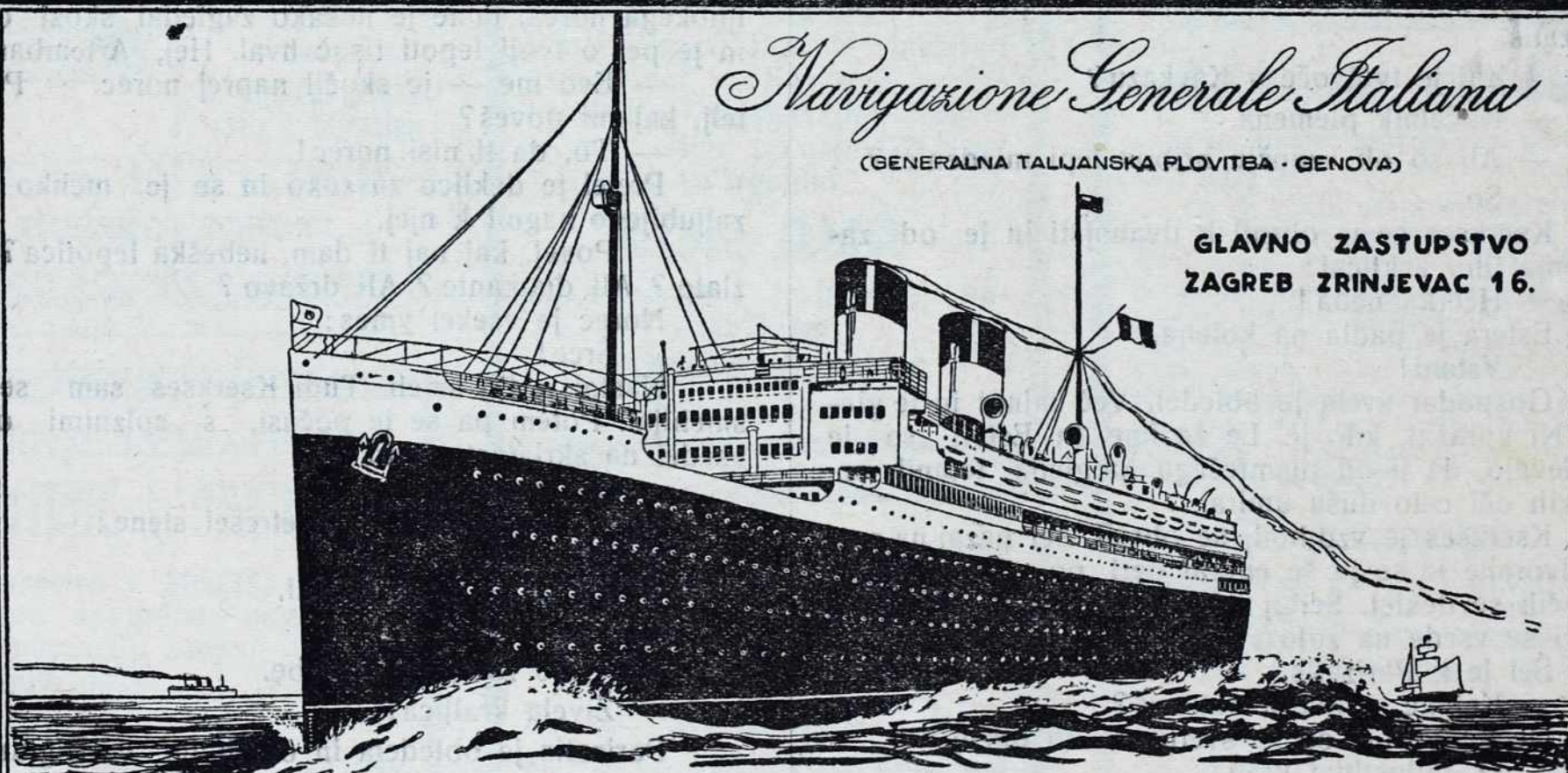
trgovina z
mešanim blagom

MURSKA SOBOTA.

Navigazione Generale Italiana

(GENERALNA TALIJANSKA PLOVITBA - GENOVA)

GLAVNO ZASTUPSTVO
ZAGREB ZRINJEVAC 16.

NAJKRAĆI I NAJBOLJI PUT
IZMEDJU
EUROPE I AMERIKE